

ניסן תשע"ז

בס"ד

בחינה בהלכות מצוות התלויות בארץ

הוראות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות, חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
8. בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
9. בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
10. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון
יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

1. האם הדינים הבאים נוהגים בארץ ובחו"ל באכילה ובהנאה:
 - א. חדש?
 - ב. ערלה (פרט הדין בוודא או בספיקו)?
 - ג. נטע רבעי?
 - ד. הפרשת חלה?
 - ה. כלאי הכרם, ובכלאי אילן וזרעים?
 - ו. שביעית? (פרט בחו"ל, ובארץ בשדה של נכרי).

2. הלכות חלה

- א. מהו נוסח ברכת ההפרשה?
- ב. מאיזה שלב ניתן להפריש חלה?
- ג. הפריש קודם לכן, מה דינו?
- ד. כיצד יש לנהוג במקרה שלא הפריש חלה ונזכר רק לאחר האפייה?

3. הלכות חלה

- א. האם ניתן להפריש חלה בלא רשות בעל העיסה?
- ב. האם עיסת השותפים חייבת בחלה, ומה הדין כשאחד מהם נוכרי? ומה הדין כשנתגייר אח"כ. פרט ונמק.
- ג. עיסה שאין בה שיעור המחייב בחלה, האם ובאלו תנאים ניתן לצרפה לעיסה אחרת, ובאלו אופנים לא ניתן לצרפה? פרט.

4. הלכות כלאים

- א. מהו שיעור הרחקה מכרם, ומגפן יחידית, ומכרם הנטוע בערבוביה?
- ב. האם המינים הבאים נחשבים לכלאים בכרם: א. קוצים, ב. ורדים, ג. צלף, ד. דשאין העולין מאליהן, ה. עציץ שאינו נקוב ובו ירק?
- ג. "הרואה כלאים בשדה חבירו וקיימן" וכו' מה הדין? ובמי מדובר?

5. הלכות ערלה

- א. עובדי כוכבים שמנהגם להבריך גפנים בכל שנה בכרמיהן, האם מותר לקנות מהן ענבים בארץ ובחו"ל?
- ב. האם ערלה נוהגת בחצילים, בפלפל חריף, בפסיפלורה, ובעלי גפן? פרט ונמק!
- ג. פרי האסור משום ערלה האם מותר לנוטעו? ומה דין גידוליו? ובאלו אופנים מותר ליהנות לכתחילה מפירות ערלה? פרט בהרחבה.

6. הלכות תרומות ומעשרות

- א. למי נותנים מעשר ראשון? והאם הדין הנ"ל שווה גם בזה"ז? והאם ניתן להפריש מעשר ראשון שלא מן המוקף?
- ב. פירות שניה שניה שנתערבו עם שנה שלישית, מה דינם?
- ג. פירות ספק שנה שניה או שלישית מה דינם?

7. הלכות שביעית

- א. באילו מקרים מצינו שספיחי שביעית מותרים, והאם במקרים הללו נוהג בהם קדושת שביעית?
- ב. מה דין ספיחי שביעית שיצאו למוצאי שביעית?
- ג. עד מתי ספיחי שביעית אסורים? והאם גידולי ספיחי שביעית מותרים?

חלק ב' – עיון

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

8. תרומות ומעשרות

- א. מה דין תרומ"מ שהפריש הגוי?
- ב. האם ניתן לבטל חלות תרומ"מ? ומה דין הפירות?
- ג. באיזה אופן למרות שחלו התרומ"מ, חייבים הכהן או הלוי להוציא מידם?

9. תרומות ומעשרות

- א. הפריש תרומות ומעשרות בלא רשות חברו, האם הפירות מתוקנים? פרט.
- ב. מנין למדנו שמועילה שליחות בתרומה? והאם השליח יכול להישאל על ההפרשה?
- ג. מה הדין כשהבעל הבית מינה שליח ולאחר מכן ביטל את השליחות?

10. שביעית

- א. האם ובאלו דרכים מותר לסקל אבנים משדהו בשביעית. פרט.
- ב. האם מותר להשאיל או למכור לחשוד על השביעית כלי חרישה כגון טרקטור וכדו', או עגלה, או נפה בשביעית? נמק.
- ג. כיצד מבערים פירות, או דמי שביעית?

חלק ג' – יישום

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

11. במהלך חופשת בין הזמנים תכננו המארגנים טקס הפרשת חלה בה ישתתפו כל ילדי השכונה, ובסיומה כל ילד יקבל בצק בצורת בייגל שאותה יאפה בביתו, האם הדבר אפשרי ומותר? ואיזה פתרון ניתן למצוא? פרט ונמק.

12. מנהל ישיבה התבקש לטוס לאחר הפסח לחוץ לארץ לצורכי הישיבה, האם הוא יכול לקחת פירות שביעית מהישיבה, ולאוכלם בחו"ל? ובנוסף יש לשאול כשהגיע הנ"ל לחו"ל הגישו לפניו בסעודה משקאות רבים ובניהם בירה, האם הוא יכול לשתות את הבירה? פרט ונמק.

13. לאחרונה נפוץ בחנויות אדניות לשימוש ביתי בהם זורעים מספר עשבי תיבול ממינים שונים, האם מותר לקנות אדניות אלו, ולהשתמש בהם? פרט ונמק.

* * *